

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamen i: ME 102 — Innføring i fluidmekanikk.

Eksamensdag: Torsdag 9. desember 1993.

Tid for eksamen: 09.00 – 15.00.

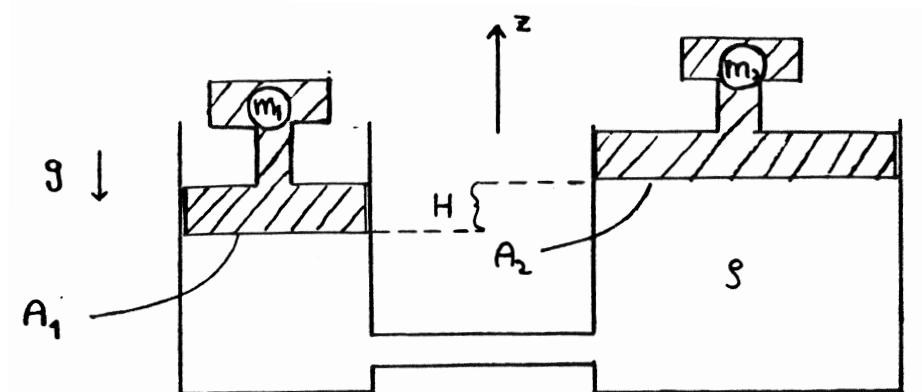
Oppgavesettet er på 3 sider.

Vedlegg: Formelsamling.

Tillatte hjelpemidler: Rottmann: Matematiske Formelsamling.

Kontroller at oppgavesettet er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.

Oppgave 1.

To beholdere fylt med viskøs væske er forbundet med et rør. Stemplene med masse m_1 og m_2 og areal A_1 og A_2 kan gli friksjonsfritt og uten lekkasje langs beholdernes innside. Tettheten i væsken ρ er konstant og tyngden er eneste volumkraft.

- a) Sett opp bevegelseslikningen og vis at væsketrykket er bestemt ved

$$\frac{dp}{dz} = -\rho g$$

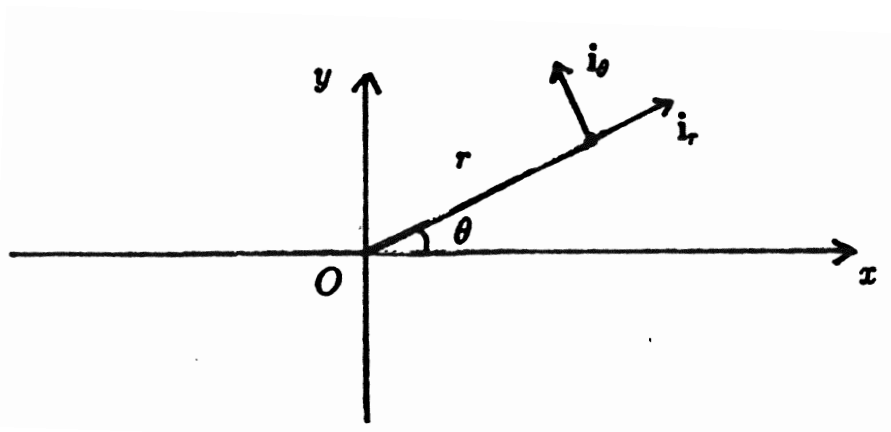
når væsken er i ro og i likevekt.

(Fortsettes side 2.)

- b) Bestem H når systemet er i likevekt. Er likevekten stabil?

Oppgave 2.

Vi betrakter to-dimensjonal stasjonær, friksjonsfri, virvelfri strøm av en homogen inkompressibel væske. For å beskrive strømmen benytter vi aksekorset vist på figuren

Gradienten til en skalar φ og divergensen til en vektor $\mathbf{v} = v_r \mathbf{i}_r + v_\theta \mathbf{i}_\theta$ er hhv. gitt ved

$$\nabla \varphi = \mathbf{i}_r \frac{\partial \varphi}{\partial r} + \mathbf{i}_\theta \frac{1}{r} \frac{\partial \varphi}{\partial \theta} \quad \text{og} \quad \nabla \cdot \mathbf{v} = \frac{1}{r} \frac{\partial}{\partial r} (r v_r) + \frac{1}{r} \frac{\partial v_\theta}{\partial \theta}$$

- a) Vis at hastighetspotensialet

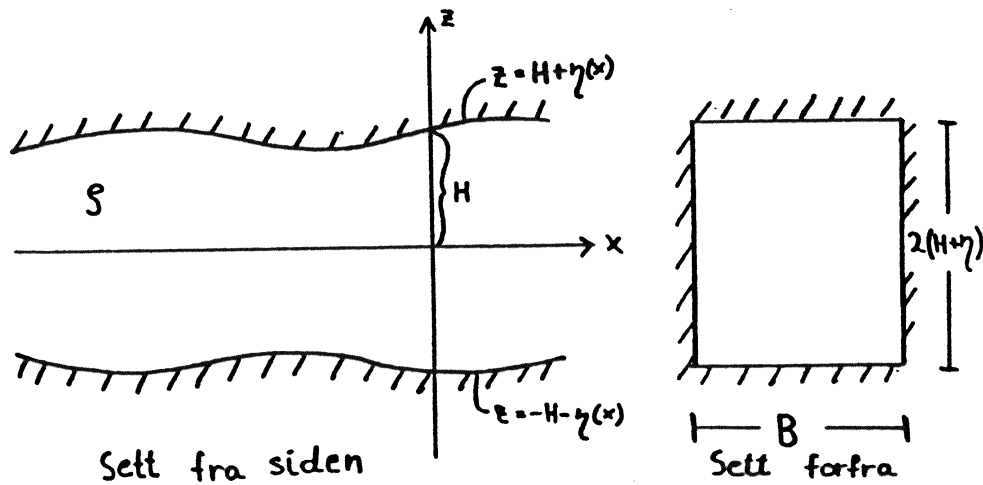
$$\varphi(r, \theta) = \frac{Q}{2\pi} \ln r + \frac{C}{2\pi} \theta$$

kan beskrive en strøm av væsken når vi utelukker origo O fra væskeområdet. Q og C er konstanter.

- b) Vis at volumstrømmen pr. lengdeenhet gjennom en vilkårlig lukket kurve som omslutter origo er Q . Hvilken tolkning kan vi gi konstanten C ?
- c) Finn strømfunksjonen til hastighetstfeltet og skisser strømlinjene.

(Fortsettes side 3.)

Oppgave 3.

Homogen inkompressibel og friksjonsfri væske med tetthet ρ , strømmer stasjonært gjennom en uendelig lang lukket kanal. Bevegelsen er virvelfri og det er ingen volumkrefter. Volumstrømmen i kanalen er Q og $\eta(x) = a \sin \frac{2\pi}{L}x$. a, L, H og B er konstanter. Vi har at $\frac{a}{L} \ll 1$ og $\frac{a}{H} \ll 1$, da kan grenseflatebetingelsene lineariseres.

- Finne et tilnærmet uttrykk for hastighetsfeltet i kanalen $\mathbf{v} = \mathbf{v}(x, z)$.
- Skisser hastighetsprofilen ved $x = -\frac{L}{4}$ og $x = \frac{L}{4}$. Hvilke krav må legges på kanalen for at hastigheten kan regnes konstant over tverrsnittet.
- Beregn resultantkraften fra væsken på kanalen mellom $x = 0$ og $x = \frac{L}{4}$ når trykket er p_0 for $x = z = 0$, og kommenter eventuelle tilnærmelser.

SLUTT